

59 | 143
aukción tétel

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Metropolisz (Városi forgatag)

Akvarell, papír papírlémezen, 34,5x50 cm
Jelezve középen lent: a Kovács gyerekeknek Kádár Béla

Kezdő ár: 6 000 000 Ft / 18 462 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 12 000 000 Ft
Estimated value: 24 615 – 36 923 EUR

PROVENIENCIA:

■ a művész ajándéka a család doktorának

KÁDÁR
BÉLA

Kádár Béla pályájának legizgalmasabb korszaka Berlinhez köthető. A művész 1921-ben érkezett a német fővárosba Scheiber Hugóval együtt, hogy felkeressék az expresszionista művészet pápáját, Herwarth Waldent, a Sturm galéria

vezetőjét. A találkozásra akkor Walden párizsi tartózkodása miatt nem került sor, azonban két évvel később, amikor Walden Budapestre látogatott, kiállítási lehetőséget ajánlott a két művésznek. Kádár először 1923-ban mutatko-

zott be a Der Sturm galériában, amelynek attól kezdve rendszeres kiállítója lett olyan, később világhírűvé vált művészek mellett, mint többek között Archipenko, Campendonk, Kandinsky vagy Chagall.

„1922-ben Herwarth Walden fedezett fel. Korábban művészként gyakorlatilag ismeretlen voltam, amin csak a kiállításaim (a Der Sturm galériában) változtatott. Nagyrészt Herwarth Waldennek köszönhető, hogy elismert művész lettem, amint ahogy neki, az úttörőnek köszönhető az egész új, modern művészeti mozgalom istápolása is. Amíg Walden ott van a művészet körüli csatározások sűrűjében, addig én is mellette küzdök.”¹

Kádár a Der Sturm Galéria környezetében került legközelebb az absztrakcióhoz. Képein gyakran keveredik a konstruktivizmusra jellemző szerkesztési elv Chagall és Campendonck festészetére jellemző mesebeli világgal. Kádár dinamikus, zajos „konstruktív” nagyvárosi kulissza elé helyezte a népmeséket idéző lovas kocsi jelenetet. A *Metropolisz* című képen egyszerre van jelen a

jövő és a múlt, a varázslattal átszűrt valóság. Kádár nagy mesélőkedvvel tárja elénk egy modern nagyváros forgatagát, ahol megfér egymás mellett a magasvasút és a lovaskocsi, nők és férfiak sietős tömegeivel, magas bérházakkal a háttérben.

Kádár a képen a mozgást a futurizmus és a kubizmus eszköztárának segítségével érzékelteti.

Azt a mágikus realizmust, amit az irodalomban például García Márquez, Bulgakov vagy Murakami képvisel, a modern festészetben többek között de Chirico, Chagall vagy Kádár Béla munkái által fedezhetjük fel, hiszen a húszas évek elején készült darabok között alig találunk olyat, ahol a szigorú, konstruktivista felépítés mellé ne csempészne mesészerű elemeket.

HÁRSFALVI MAGDOLNA

1. Giorgio de Chirico: Trófea
Museo Italo Americano San Francisco, USA

2. Wassily Kandinsky: Kompozíció VII., 1913
Tretyakov Képtár, Moszkva, Oroszország

1. International Exhibition of Modern Art arranged by the Societé Anonyme for the Brooklyn Museum, New York. Composed by catherine S.Dreier and Constantin Aladjalov, New York, 1926. 52.

